

hvilke Fremskridt vi kan naa i Grundloven, og vi kan naa nøjagtigt saa langt, som Venstre selv vil gaa med til. Gaar Venstre med til Fremskridt, slutter Radikale og Socialdemokrater sig dertil, og saa er der stort Flertal i begge Ting; saa vil der ganske sikkert ogsaa blive Flertal ved Opløsningsvalget og ganske sikkert ogsaa blive de 45 pCt. af samtlige Vælgere, som er nødvendigt til en Grundlovsforandring.

Altsaa Venstre selv har i sin Haand, hvor langt vi skal komme. Naar Venstre nu ikke vil længere, end de Konservative tillader dem, viser det en Ting: at Venstre har opgivet sin demokratiske Fortid og har gjort sig afhængigt af de Konservative, det, Statsminister Neergaard i 1905 kaldte det skæbnsvangre, der kunde hænde Venstre, og som Hr. Neergaard den Gang ud fra de Erfaringer, han havde gjort omkring 1893—94—95, advarede saa kraftigt imod. Det er den nye politiske Stilling, vi har faaet her i Landet ved disse Valg, der blev fremkaldt paa uparlamentarisk Maade, ad uansvarlig Vej, paa et uklart Grundlag. Det er den Stilling, vi nu har faaet, men som jeg haaber ikke skal vare længe, fordi Stillingen allerede begynder at klares, fordi den klares blandt andet ganske overordentlig i det sønderjydske Spørgsmaal, naar det nu i Løbet af faa Dage viser sig, at Valget ikke har ændret det allerfjerneste med Hensyn til det sønderjydske Spørgsmaal, at vi nu under Ministeriet Neergaard faar nøjagtigt den Løsning af det sønderjydske Spørgsmaal, som vi havde faaet under Ministeriet Zahle. Ogsaa paa mange andre Omraader vil Situationen klares betydeligt inden de kommende og inden de derpaa kommende Valg.

Jeg haaber derfor, at den politiske Konstellation, vi har faaet her i Landet, med Venstre ved Magten, Venstre, der har opgivet sin Fortids demokratiske Forfatningsprogram, Venstre, afhængigt af de Konservative, saaledes at denne Regering og dens Parti ikke kan røre sig et Skridt i Grundlovssagen uden at spørge de Konservative om Tilslutning dertil og uden at faa den, ikke skulde vare for længe her i Landet. Jeg tror, at det af mange Grunde vil være skæbnsvangert. Jeg tror heller ikke, det vil bidrage til den sociale Ro, Hr. Jensen-Sønderup sluttelig talte om.

Vi havde hverken faaet Generalstrejken eller visse andre Fænomener, hvis man havde ladet den rolige, lovlige, parlamentariske Udvikling gaa sin Gang her i Landet. Det var jo ikke os, som greb ind den 27. Marts, det var ikke os, som var med i den Sammensværgelse, det var ikke os, som Søndagen den 28. Marts gjorde, hvad Højesteretssagfører Harboe, der den Gang var fungerende Formand for det sønderjydske Udvalg, gjorde. Som det nu er oplyst offentligt og uimodsaagt, sendte han efter Forhandling med de Konservatives Formand, Hr. Piper, og Venstres Formand, Hr. J. C. Christensen, og tillige under Forhandling med Hr. Neergaard et Telegram til Flensborg for at faa den internationale Kommissions Indstilling udsat. Han greb her ind i den internationale Kommissions Fremgangsmaade direkte i Strid med, hvad han selv havde været med til at vedtage i Folketinget den 12. Marts, at vi med fuld Tryghed lagde Sagen i den internationale Kommissions Haand, og direkte i Strid med, hvad Hr. Jensen-Sønderup for nogle Minutter siden udtalte fra denne Talerstol, at vi ikke vil blande os i Kommissionens Afgørelse og Fremgangsmaade, men med fuld Tillid modtage dens Indstilling. Det gjorde Hr. Harboe. Bag det sønderjydske Udvalgs Ryg, bag den ansvarlige parlamentariske Regerings Ryg, bag Rigsdagens Ryg blev dette foretaget. Var noget saadant ikke sket, havde man ladet alting forløbe sin rolige, normale, lovlige og parlamentariske Gang, ja, saa var megen Uro, der nu findes i Samfundslivet, megen social Uro og megen faglig Uro, ikke opstaaet.

Jeg tror ikke, det nuværende Regimenter med et Venstre, der har svigtet sin Fortid og givet sig i Højres Vold, er en god Garanti for social Ro. Social Ro og Orden forudsætter, at Befolkningens Flertal paa normal Maade gennem Valgene og paa anden Maade kan give sin Villie til Kende og kan faa den gennemført, men paa en saadan Maade, at der ogsaa er Sikkerhed for, at man ikke paa uansvarlig Maade griber ind. Der er en Grundregel i det parlamentariske Liv, som Englænderne kalder fair play, virkelig Loyalitet. Saadan fair play byder, at man giver den Regering, der er udgaaet af et lovligt Valg, den